

INFOAVOND STUDEREN IN HET HOGER ONDERWIJS

10 november 2025

Programma

- Aanpak studiekeuze
- Niveaus en de verschillen
- Verdiepen in een studie
- Aanmelden
- Studiekeuzecheck
- Numerus fixus
- Studiepunten
- Kosten van een studie
- Studiefinanciering anno 2025
- Overige zaken
- Studiekeuzewoordenboek

*Deze presentatie staat ook op de
ouderportal van onze website onder het
kopje "decanaat Henegouwenlaan"*

1. Studiekeuze: hoe pak je dat aan?

Studiekeuze bestaat uit 2 delen:

- Kennis van jezelf (kwaliteiten, uitdagingen, werkwaarden, interesses)
- Kennis van de mogelijkheden (wat kan daarmee?)

Een goede studiekeuze maakt een gezonde match.

Oké, maar hoe dan?

- Bepalen niveau: mbo of hbo of wo?
- Zelf aan de slag met opdrachten maken uit [Toekomstplan havo](#)/[Toekomstplan vwo](#)
- Gebruik de inspiratiekaarten [hbo](#) en [wo](#) (ook voor vergelijken met andere opleidingen)
- Studiekeuzespecial (uitgedeeld via de coaches): stappenplan
- Meer materiaal beschikbaar bij de decaan!

WELKE BAAN PAST BIJ MIJ?

IDEALE BAAN

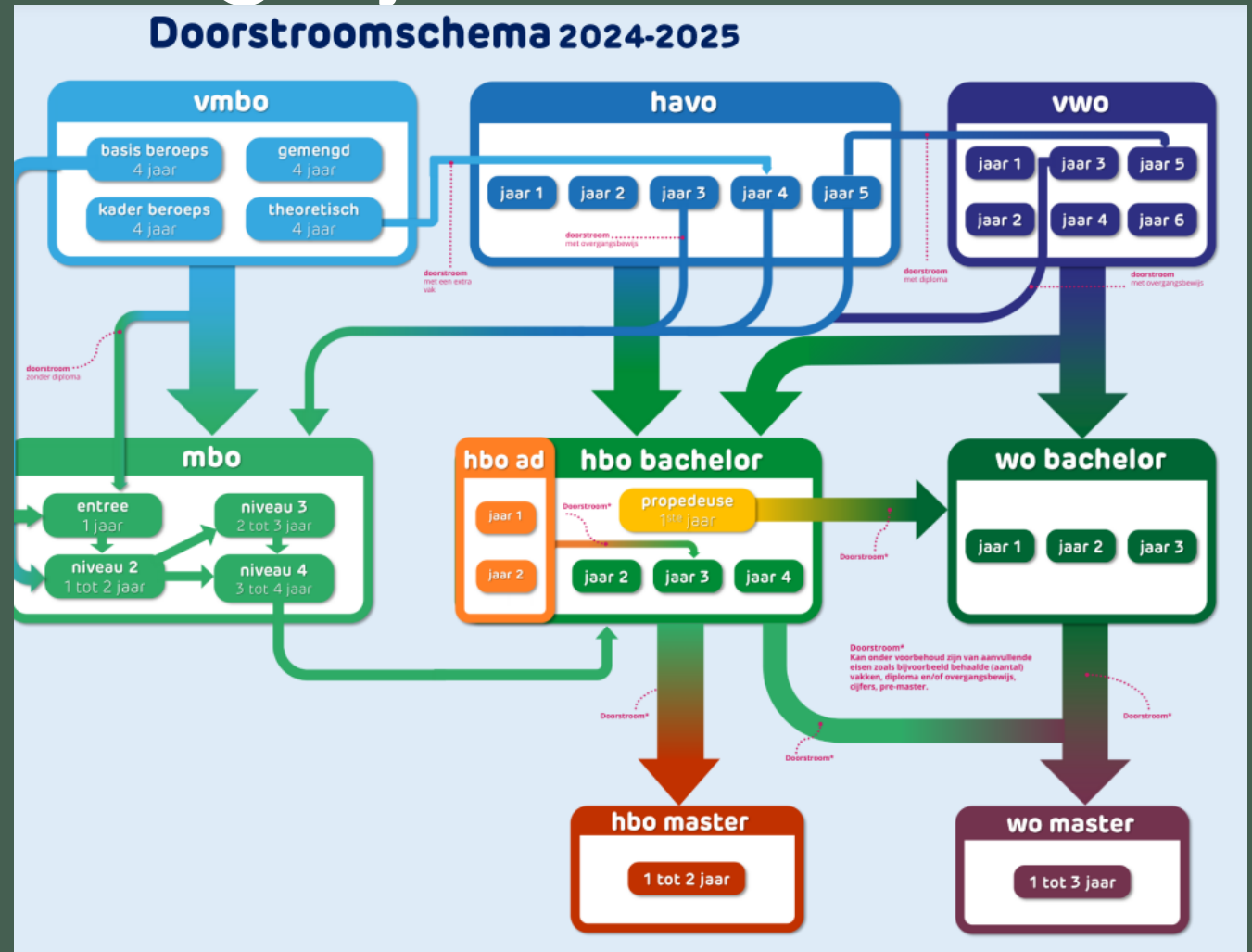

MISMATCH

2. Op welk niveau ga je studeren?

- Mbo
 - Hbo associate degree
 - Hbo bachelor
 - Hbo master
 - Wo bachelor
 - Wo master
 - PhD promoveren
-
- wo na propedeuse
 - wo na bachelor
 - toelating
 - verschil hbo/wo

3. Verschillen hbo/wo

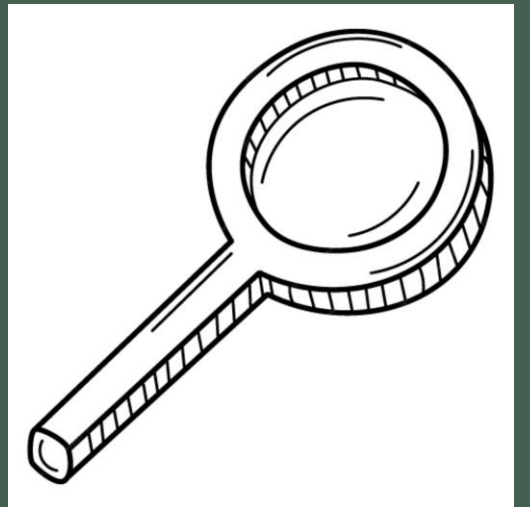
Hbo	Universiteit
Praktisch onderwijs gericht op beroepsvaardigheden	Onderzoeksonderwijs gericht op academische vaardigheden (analyseren, kritisch denken, onderzoek doen, artikelen schrijven)
Theorie verbinden met praktijk	Wetenschappelijke invalshoek gericht op theorie
Meer gestructureerd, een beetje controle en begeleiding: 24 uur les en 16 uur zelfstudie per week	Meer vrijheid, weinig of geen controle en grote eigen verantwoordelijkheid: 14 uur les en 26 uur zelfstudie per week
Veel verschillende vakken	Minder vakken, veel verdieping
Les in klasverband (soms in collegezalen)	Les in grote collegezalen, soms kleinschalige werkgroepen
Veel groepsopdrachten	Weinig groepsopdrachten en samenwerkingen
Eén of meer praktische stages (met onderzoeksgedeelte)	Geen of zeer beperkte mogelijkheid tot (onderzoeks)stage
Veel studiestof gespreid behandeld	In een korte tijd veel studiestof, vaak Engelstalig

- Officieel hetzelfde niveau!
- EQF en NLQF niveau is hetzelfde bij hbo/wo bachelor
- Gaat om manier van leren (onderzoekend vs. praktijkgericht)
- N.B.: Dit wordt niet altijd zo gezien door de maatschappij

Associate degree	5	5
Bachelor (hbo)	6	6
Bachelor (wo)	6	6
Master (hbo)	7	7
Master (wo)	7	7

4. Verdiepen in een studie: hoe?

1. Bepaal voor jezelf wat je te weten wilt komen: wat vind je belangrijk om te weten te komen?
2. Maak een focuslijstje van onderwerpen/vragen (gebruik inspiratiekaarten [hbo](#) en [wo](#))
3. www.studiekeuze123.nl: gebruiken voor een overzicht waar opleiding wordt aangeboden
4. Gebruik website van de hogeschool/universiteit zelf
5. Gebruik pen en papier: maak 1 blaadje per optie, schrijf daarop:
 - Antwoorden op de vragen op je focuslijstje
 - Alle andere dingen die je in positieve of negatieve zin opvallen

Inhoud van de studie	Grootschalig	Nederlandse voertaal en literatuur	Actief studentenleven	Wonen op kamers
Afstand tot vrienden	Een baan krijgen die goed betaalt	Ranking/ beoordeling van de studie	Studeren op de universiteit	Inhoud van de vakken van de studie
Sportverenigingen en goede sportfaciliteiten	Samenstelling van studenten: man/vrouw verhouding, afkomst, etc.	Het advies van je mentor/coach, docent of decaan	Geen/weinig stage(s)	Mogelijkheid tot studeren in het buitenland (exchange)
Veel colleges	Casussen uit de praktijk	Veel zelfstudie	Studeren in Nederland	Kleinschalig
De mening van je ouders	Een studie kiezen die uitdagend is	Betaalbaarheid van de studie	Praktijkgericht: "hoe?"-vragen	Goede carrièremogelijkheden
Sfeer van de stad waar je gaat studeren	Veel contacturen	Een brede studie: veel kanten op kunnen	Thuiswonen	De verwachtingen van je familie
Mogelijkheden vanuit huidig profiel	Engelse voertaal en literatuur	Studeren in het buitenland	Sfeer van de campus/ faculteit	Meer gestructureerd
Veel werkgroepen	Afstand tot familie	Na je studie weinig kans op werkloosheid	Studeren op het hbo	Veel stage(s)
De hoogst haalbare opleiding volgen	De mening van je vrienden	Meer vrijheid	Theoriegericht: "waarom?"-vragen	Een studie die het best aansluit bij wat je kunt

Studiekeuze123.nl
Websites van onderwijsinstellingen
Open dagen
Meeloopdagen / experience days
Studenten, studieadviseurs en professoren van de opleiding waarin jij geïnteresseerd bent
Mensen uit het werkveld waarin jij geïnteresseerd bent
Studiebeurzen en informatiebijeenkomsten
HBO voorbereidingsprogramma's (ook een invulling van het profielwerkstuk)
Masters die je kunt doen met je opleiding
Curriculum van de studie waarin jij geïnteresseerd bent
Keuzegids hbo en universiteiten (verkrijgbaar bij je decaan)
Je decaan!

5. Wanneer heb je de goede studie te pakken?

1. Klik met de inhoud, het interessegebied?
2. Klik met je medestudenten en je docenten?
3. Klik met de hogeschool of de universiteit?
4. Klik met onderwijssysteem?
5. 80%

6. Studiekeuzewebinars

Webinars zijn vooral gericht op ouders. Deze vinden plaats van 20.00 tot 21.00 uur op:

- 21 januari 2026: Hoe maak je een goede studiekeuze?
- 11 februari 2026: Studiekosten en -financiering
- 11 maart 2026: Alles over een tussenjaar

Gratis inschrijven via <https://www.wur.nl/nl/onderwijs-opleidingen/ouders/webinar-voor-ouders.htm>.

Gekozen... en nu?

7. Aanmelden: hoe werkt dat?

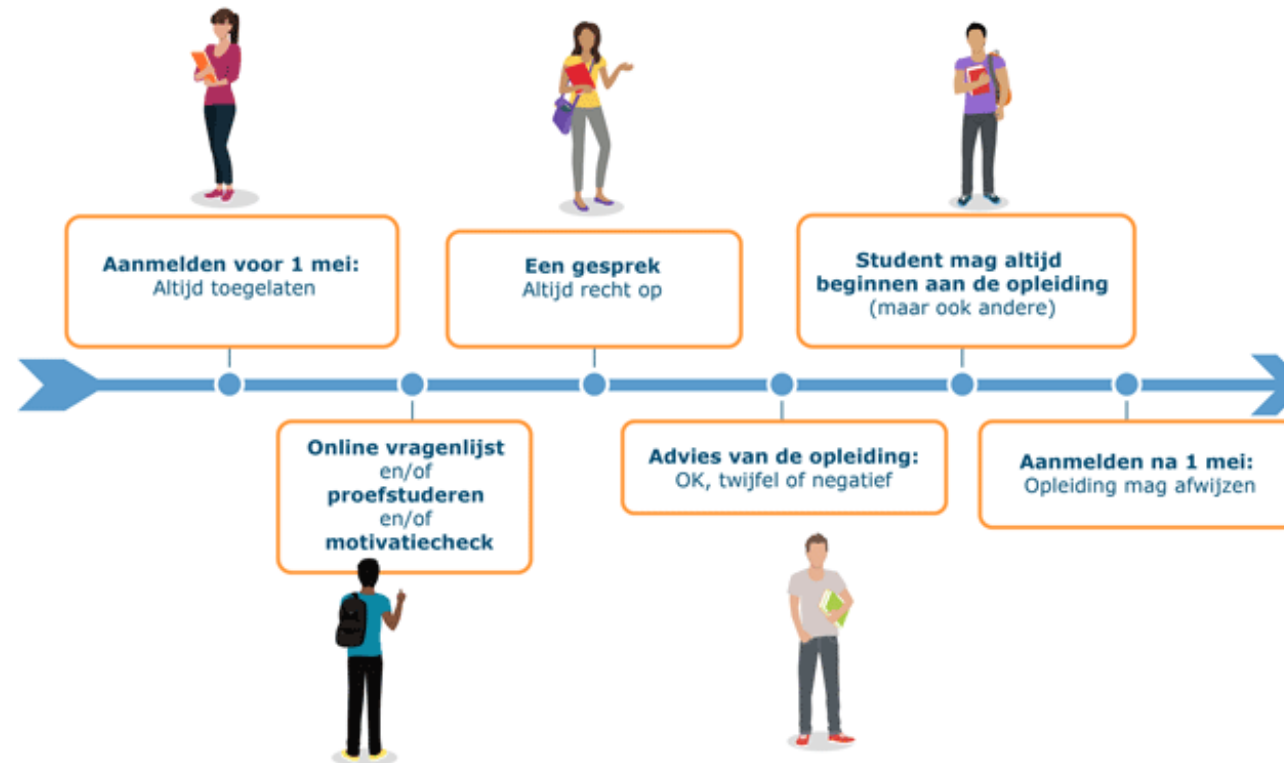
- Via www.studielink.nl
- DigiD nodig: op tijd aanvragen via www.digid.nl
- Uiterlijk 15 januari 23.59u: deadline opleidingen met numerus fixus
- Uiterlijk 1 mei 23.59u: deadline meeste andere opleidingen
- **Cijferlijst:** meestal pas nodig na 15 januari.

8. Studiekeuzecheck bij aanmelding: wat is dat?

Studiekeuzecheck, hoe werkt dat?

De laatste check voor de student: is dit de goede opleiding?

9. Numerus fixus

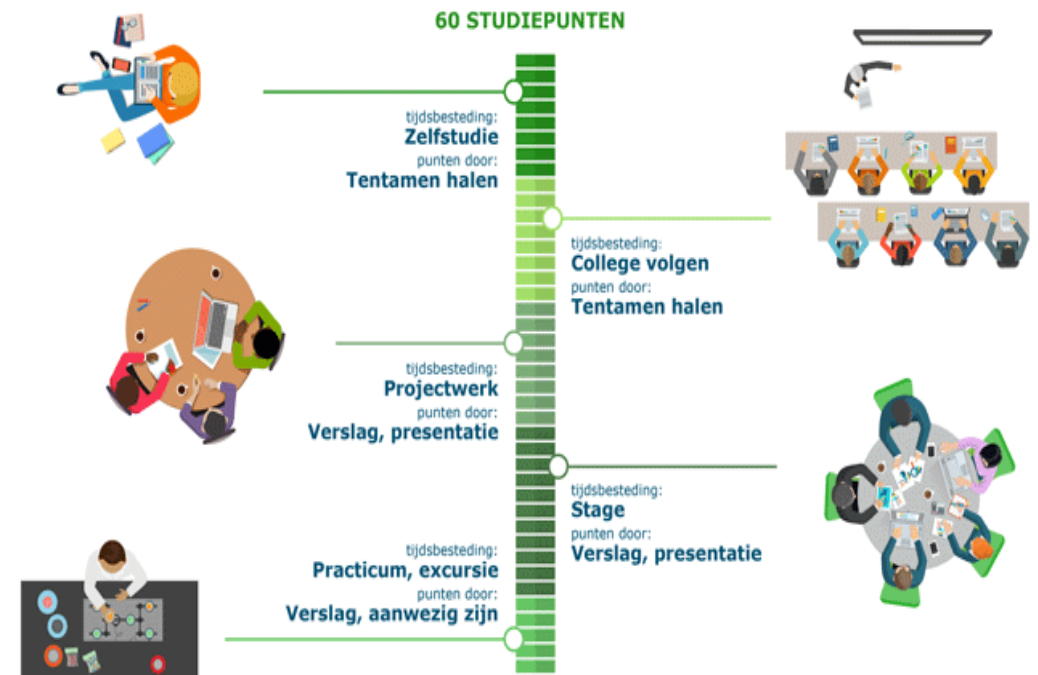

- Beperking van het aantal plaatsen
- Zowel HBO als WO
- [Hier](#) vind je de lijst voor aankomend jaar. Deze mag nog aangepast worden tot 1 december.
- Verschilt per instelling of er een fixus is: fysiotherapie heeft bij Avans wel een fixus, maar bij Fontys geen fixus bijvoorbeeld.
- **Maximaal 4 opleidingen in Studielink, waarvan maximaal 2 numerus fixusopleidingen**
- Voor sommige opleidingen mag je je per studiejaar maar bij 1 hogeschool of universiteit aanmelden: **geneeskunde, tandheelkunde, fysiotherapie, verloskunde, mondzorgkunde.**
- Heeft de opleiding op andere instellingen geen numerus fixus? Dan telt de opleiding daar niet mee voor de fixusregels.
- **Selectieprocedure:** decentrale selectie. Er mag door universiteiten gekozen worden door loting. Deze kan zowel gewogen als ongewogen zijn.
- **Cijferlijst:** alleen voor universiteiten nodig, aanvragen bij decaan.
- Alle info over numerus fixus en de spelregels vind je [hier](#).

10. Studiepunten (ECTS): wat zijn dat?

1. Wat zijn dat?
2. Hoe haal je ze?
3. Bindend studieadvies (en gevolgen)
4. Hoe is het studiesucces bij deze studie?

Ieder jaar 60 studiepunten; Hoe worden die verdiend?

* Het aantal punten per onderdeel verschilt per studie en is dus niet per se in de juiste verhouding weergegeven

11. Wat kost studeren per maand?

- Collegegeld +/- €230,- (In één keer betalen of in termijnen: €2694,-)
- Huur (inclusief energie, internet) gemiddeld €570,- (verschilt per stad)
- Boodschappen €160,-
- Studieboeken en -benodigheden €60,-
- Vervoer (naast de OV-kaart) €79,-
 - Weekend of week OV
- Ontspanning, uitgaan, sport €228,-
- Kleding en schoenen €80,-
- Zorgverzekering €140,-
- Telefoon €20,-

Totaal ongeveer **1567 euro** per maand voor uitwonende student.

12. Studiefinanciering 2026

- Studiefinanciering bestaat uit:
 - Basisbeurs *(gift indien binnen 10 jaar diploma binnen het HO)*
 - OV *(gift indien binnen 10 jaar diploma binnen het HO)*
 - Aanvullende beurs *(gift indien binnen 10 jaar diploma binnen het HO, afhankelijk van inkomen ouders)*
 - Collegegeldkrediet *(lening)*
 - Rentedragende lening *(lening)*

Niet automatisch geregeld: aanvragen via www.duo.nl

^ September tot en met december 2026

	Thuiswonend	Uitwonend
Basisbeurs	€ 130,21	€ 324,52
Aanvullende beurs maximaal	€ 491,08	€ 491,08
Rentedragende Lening	€ 315,17	€ 315,17
Collegegeldkrediet	€ 224,50	€ 224,50
Totaal studiefinanciering	€ 1.160,96	€ 1.355,27

13. Overige zaken

- Zoektocht naar een kamer: kijk naar opdracht over kamer zoeken in Toekomstplan!
 - Officiële bemiddelaar van hogeschool of universiteit
 - Kamernet
 - SSH
 - Studentenvereniging
 - Woningcorporatie
 - Via via
 - Social media
- Studie- en studentenverenigingen
- Voorzieningen, aanpassingen en regelingen in het HO

14. Goede bronnen

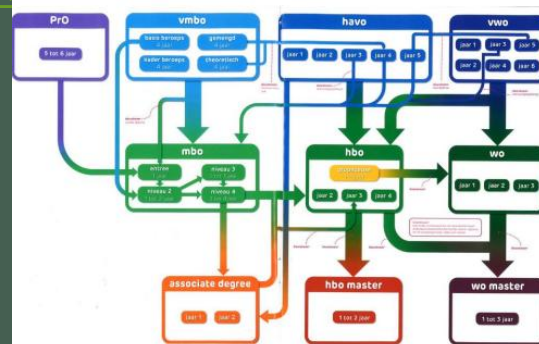
- www.studiekeuze123.nl: overzicht alle opleidingen en instellingen
- www.studiekeuze123.nl/selectie: alle info over selectie in het hoger onderwijs
- www.duo.nl: studiefinanciering
- www.digid.nl: digid aanvragen
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/checklist-studeren>: checklist studeren vanuit de overheid
- www.kiesmbo.nl: als je naar het mbo wilt
- www.studiekeuzekind.nl: studiekeuze blog voor ouders
- Toekomstplan [havo](#) en toekomstplan [vwo](#) (methode van onze school)
- En natuurlijk de BiOND Studiekeuzespecial – uitgedeeld via de coaches

15. Studiekeuzewoordenboek:

- Veel jargon in het HO: wat is wat?
- Belangrijkste termen op een rijtje
- Lig bij de ingang van de zaal
- <https://www.studiekeuze123.nl/studiekeuzewoordenboek>

Studiekeuzewoordenboek

- **Hbo/wo:** het hbo is het hoger beroepsonderwijs. Dit kun je volgen nadat je je mbo4, havo- of vwo-diploma behaald hebt. Het wo is het wetenschappelijk onderwijs. Dat kun je volgen na het behalen van je vwo-diploma of in sommige gevallen na het behalen van je propedeuse in het hbo.
- **HO:** HO staat voor Hoger Onderwijs en omvat het onderwijs aan het hbo en de universiteit.
- **Propedeuse:** als je alle studiepunten/vakken in je eerste jaar in het hbo behaald hebt, ben je in het bezit van je propedeuse.
- **Bachelor:** een "gewone" hbo- of wo-studie die je kunt gaan doen na de middelbare school. Een hbo-bachelor duurt 4 jaar en een wo-bachelor duurt 3 jaar.
 - Als je een hbo-bachelor hebt gedaan, ben je in principe klaar om het werkveld in te gaan. Je kunt ook doorstromen naar een master (hbo of universiteit) als je dat wilt.
 - Als je een wo-bachelor hebt gedaan, is het zeer gebruikelijk om daarna een master te doen.
- **Master:** een soort specialisatie die je kunt doen ná het afronden van je bachelor. Masters zijn er zowel op hbo-niveau als op universitair niveau.
- **Associate Degree:** een toegepaste, praktische, verkorte hbo-opleiding (met het niveau tussen mbo en hbo in) van 2 jaar.
- **Premaster:** als je een hbo-diploma hebt, kun je soms ook naar een universitaire master. Hiervoor is meestal een premaster nodig. Dat is een soort schakeljaar waarin je enkele vakken uit de betreffende universitaire bachelor inhaalt. Kosten voor een premaster vallen buiten het systeem voor studiefinanciering en dienen dus zelf betaald te worden (vooral OV kan daarin een hoge kostenpost zijn).

- **Numerus fixus:** als een studie een numerus fixus heeft, dan wordt er een vast aantal studenten toegelaten en vindt dus selectie "aan de poort" plaats. Deadline voor aanmelden bij opleidingen met een numerus fixus staat op 15 januari. Alle info over dit soort opleidingen vind je op www.studiekeuze123.nl/selectie.

- **Decentrale selectie:** de meest voorkomende vorm van selectie die plaatsvindt bij opleidingen met een numerus fixus. Dit betekent dat elke opleiding zelf mag bepalen hoe de selectie eruit ziet.
- **Studiepunten / ECTS:** voor elk behaald vak in het hoger onderwijs krijg je een vast aantal studiepunten/ECTS, ongeacht het behaalde eindcijfer voor dat vak. Je krijgt die studiepunten als je een voldoende voor het vak hebt behaald. Een collegejaar bestaat zowel op het hbo als op de universiteit uit 60 studiepunten. Een studiepunten staat voor een aantal uren studie. Een studiepunten staat gelijk aan 28 studiebelastingen. Als je alle 60 studiepunten van een leerjaar hebt behaald, dan heb je dat jaar "behaald".
- **PGO:** probleemgestuurd onderwijs. Bij Maastricht University maken ze gebruik van PGO. Dit is een vorm van onderwijs waarbij je in kleine onderwijsgroepen werkt, deelneemt aan practica en (veel) minder colleges hebt. Samen met zo'n twaalf tot vijftien medestudenten duik je onder begeleiding van een tutor in een vraagstuk uit de praktijk.
- **BSA:** het bindend studieadvies (BSA) is het minimum aantal punten dat jij in jouw eerste jaar moet halen om jouw studie te mogen blijven doen aan je hogeschool of universiteit. Iedere hogeschool/universiteit is verplicht jou aan het einde van jouw eerste jaar een positief of negatief bindend studieadvies te geven.
- **Wettelijk collegegeld:** het wettelijk collegegeld is het "standaard" collegegeld waarvan de hoogte wettelijk is vastgesteld. Voor studiejaar 2024/2025 is de hoogte wettelijk vastgesteld op €2530,- per collegejaar. Je moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om het wettelijk collegegeld te betalen.
- **Instellingscollegegeld:** als je niet voldoet aan de voorwaarden voor het wettelijk collegegeld, dan betaal je meestal het instellingscollegegeld. Ook bij particuliere onderwijsinstellingen betaal je het instellingscollegegeld. De hoogte van dit collegegeld wordt bepaald door de instelling waar je studeert. In de volgende situaties betaal je bijvoorbeeld instellingscollegegeld: je hebt al een bachelor-diploma, maar wilt nog een bacheloropleiding gaan volgen (tweede studie), je hebt niet de Nederlandse/EU/EER-nationaliteit, je hebt niet de juiste verblijfsvergunning of de hogeschool/universiteit waar je onderwijs volgt is niet geaccrediteerd.
- **Joint Degree:** een joint degree opleiding is een opleiding die verzorgd wordt door meerdere onderwijsinstellingen samen. Je volgt dan lessen op beide locaties van de onderwijsinstellingen (bijvoorbeeld: Data Science wordt deels gegeven aan Tilburg University en deels aan de Technische Universiteit Eindhoven).
- **Volgtijd / deeltijd / duaal:** bij een volgtijd opleiding zijn studenten gemiddeld veertig uur per week druk met colleges, stage en zelfstudie. Bij deeltijd en duaal studeren is dit anders. Hierbij wordt een betaalde baan afgewisseld of gecombineerd met een parttime studie. Daarom heb je bij een deeltijd of duale opleiding ook geen recht op studiefinanciering.
- **Hoorcollege / werkcollege:** een hoorcollege is een les op de hogeschool of universiteit. Het is een college waarin de docent vertelt en uitleg geeft en waarin studenten vooral luisteren en aantekeningen maken. Een hoorcollege wordt vaak in grote collegezalen aan grote groepen studenten gegeven. Een werkcollege is een les op de hogeschool of universiteit. Het wordt ook wel een werkgroep genoemd. Werkcolleges zijn vaak in kleinere groepen. Je gaat dieper in op de onderwerpen uit de hoorcolleges. Je werkt zelf of met je groepsgenoten aan opdrachten, je debatteert met elkaar of je geeft presentaties. Wat je in het werkcollege doet, kan per vak verschillen.
- **Minor:** binnen je opleiding heb je vaak een keuzegedeelte van een half collegejaar (30 studiepunten). Dit wordt meestal ingevuld met de minor. Je kunt een minor bij je eigen opleiding volgen, maar veel studenten kiezen voor een minor bij een andere opleiding of zelfs een andere onderwijsinstelling. Dit kan in Nederland, maar ook in het buitenland. Je kunt je minor gebruiken om je kennis te verdiepen binnen je vakgebied of juist je kennis te verbreden bij een andere opleiding. Voorbeelden van minors: audiovisueel storytelling, health innovation, ondernemerschap, sports performance, recht, verslavingskunde, etc.

Vragen?

Kom even naar het infopunt of stel ze via de mail:

Laurie Rademakers, decaan tweetalig havo/vwo lrademakers2@stedelijkcollege.nl

Barbara Smits, decaan regulier havo/vwo smb@stedelijkcollege.nl